

morgens regen en wind zoond hieten Overcote
dat om een praatig gemint wij behopen samen
kanten en bij tijd een aard mueter do's vlag
huizen binnel zijn alomte met de Overcote
zonder dat iemand het weet dan de Nij. Fein blaud
de veldruit en alth vliegt naar de kerk en
de Bollen staden en boekende duister en Opia
altes gaat naar de kerk de pariteren is
wij stam meren en vengerven en die wat hang
waser stonche te abrennen en merada det
en ons sold was in 4 mia maeren de 4 banten lichte
hant en daar is het genog dan kunnen bij maer
boel maken zo als het was 11 jaer pradij wach
een dunt van Dinespaal gaver om acht's vuele
hische wind. 12 jaer' regen en wind
to om de Balam geparend een karantien ten vuer
van ons 13 jaer' de teluente slag die wij
gehad hebben zo even om 9 uur hebben wij
de Lants aan boord gekregen de andere
duite van Bont is bij de Waterweg wees een
dovell gegaan / vander bijen wij van nag niet dunt
en meer kunst kan ik mischen in d' h' jach en d'
bij verbyren / in Bont muat ik 150 slag goet
ketalen / schiff desj. kun ge wilt even een b'ijp aan
van ons schona danten dat ik te ch'ij' met ber. ik d'
haar mit Grand rapide. Alth' l'it schippen

De Witterdamm in de
Geeaan 13 juni 88

Geliefde Vader
Kocher van de 1

Ik ben eigenlyk te lui om te schrijven want wij
gweisen hier al mekeer maar het moet h'el and
morgen van ^{er} morgen dat wij morgen of over
morgen aan wal komen en dan kan ik het
beschien zo goed niet wachten. Ik ben gel'ich
wij seede dacht zo gevrad als altyd.
De reis valt mij behoeftlyk men of liever
ij is bove verwachting zo als gij weder wel
hilt loren. 1 jun van Groningen
in het station te Gva maakte ik al dadel'k train
met een 30 tal paderen die verdrakel'k reis en der
nomen w'iden en med een by 4 yer 1 van Komar
die muet ik 4 GP betalen voor de trainreis
naar Bont. Het luijeren uit Moore was er ook
maar ik zag al dadel'k dat geen lui er was mij
wasen. Daar kwam de train de maeter d'
hang dat 29 de maeter niet warden ik waite te
geduld'g tot er een plaats meer was toen
Kwaamen Kroese de eigen' en ik in de e
Klasse al een goed by in de el'it-ik

van daar naar Neppel ooderweg land en water
wij de trein stond juist stil en daar kwam een
man het duurd maar 6 min een half uur afgeleid
en kwamit naar 2 wafle door overstappen en dat naar
Amerfoort en Utrecht weer overstappen in de
trein van daar naar Gouda en vervolgens naar
Boschdam 11.11! Hal 5 min. komen wij naar
het verscheidene ons gezicht in de trein w. dagen
wij va derweg veel mensen en variatie maar uit
gevoel dat wij beordijch. Van station werden
wij maar ons kopieën geleid daar ontvingen
wij daarbij kopie en brief en welke zij ons mede
dat wij van jaar op het kanalen in een maester
stroom de kopie binnen daar gingen wij en naar op 5
de hoort op vachten en de noordzijde van de stad
binnen en de albaas met haar prachtige bogen
er veel vanden beesten en veld en toer van het
kandun het geld starten en het ga er ik overkijde
minder baten 207. was een daller van van de
de stad besien veel mensen 11 uur naar had. Goed
gelopen 4 min opgestaan wat waeter en ontheten
6 uur naar de hut of lichte bij de haat 7 min in
de hoort 2 uur weg 2 sleep baten staken ons uit
1 uur dat was een prachtig gezicht men kan sien

dat zij er met volle stam voor in dansten en
wij kwamen bijna uit vooruit het is ook een
behoor van vooral ze u bijna uit kunst voorstellen
zij is 4 36 voet lang. 10 uur was er wij in het
kanaal. Schwa weder hake 8 Engeland en feestlyk
gevoel 10 min naar had. 3 Jani.
5 min opgestaan 7 min dekke mist kake proff
stroom de 3 min de mist flint allen gezicht
betreft want wij stonden niets meer zien huten
hoort en het is in het kanaal. er erg geestlyk
sawnd 10 min in de Driean. ten naar had
4 Jani.

Schwa weder een weinig duizelig e halfpoja
naar de avond. was ik over klaar. dekke mist
Schwa weder een goed felwindige het veld was
naar beweging. 6 Jani 2 u wind donker lach
reger en wind de baten was van het veld
dele en prachtig bijna allen de baten ik en
enkele andere met mij 7 min de lucht k. lant
op een reger loop 7 Jani. Goed baten
Horch wind geen vanden 7 Jani.
Schwa weder hand lantaar wind
reger en wind 2 Hamburg en beesten
was as de gein wij kanaan wel veel meer
tegen maar meest al was de weg.

ik slaaps tusschen 10 Dinsten en het overalship maar
 ik heb mijn behuis in bij een huizing van etopia
 ge daan dat zijn heel vlakke en dat zij hebben heel
 ik met hem die gaan nu naar Gendrapich
 hebben en denken bij het eten doen wij een goed als
 thuis eerst gaat dat veel op zien maar nu niet
 zondag hiulden wij met een 12 taal bij beloning
 alle dagen word ons op de kanten die over
 al aan getrokken was over op mijn eigen
 1 stek of waich kan hier niet gebene als men tot
 goed maar niet versal laat liggen. Ik heb nu nu
 drie dollar maar er is geen raad bij want al
 ik was overvriet betaler moet het geen van de
 trein reis gearaalyk is of dat ik anders te min
 krijg dan helpt daan mijn frinick van
 etopygedaan mij. 14 juni

Schouwen water het water is even so stil als
 bij ons in het warmwater tot waterleiding
 daan thit is het is te gelyk
 daan een ingesolde stakpijn en de P
 alle P
 de lichte van het hagen. P
 over de hagen
 macht van gade

de haan adas is in de toondans tuden. en a
 wat van de brot en het eten. Het eten is een
 Rwaibekit beten als bij miveden maar in nuttalyk
 alles wat anders zij zijn hier nuft any en die dit
 niet willen hebben maar die lui weten het selm
 niet hoe ze het hebben willen ik heb meening maad
 gesien dat se saunch als eten daan was
 een samen val van het kwerlykote oken linden
 brood quiden midtag werd er gatsuylit gellid
 en ab dit gebaad was dan werd het op de
 tafel geset dan ioter saunch kagen als bij.
 wilde en het andere eten een so de avond
 er morgen kregen wij wittel brood met baten
 soerwek wij sauer wuden of elke tuppel en bak
 met doken wel de kofped meer als wij gebruiken
 het oekent dat middags over bleef staand en van
 ook en overvigen over boord. haring en hard
 of cheep. brood eten wij de ge heel day over
 ten veel wij maas luiten ik at ander niet
 dan hardtruid oekend de midtag bove eten
 of Gruente swep wij kregen ook andapper die
 schilden wij des morgen selen de baten die morgen
 overdlef karan dan weer op tuffel dus nog
 beter als vet want wij en peya allen staaf
 op tafelen het is of men hier om te eten op de

S.S. Rotterdam on the ocean.
June 12, 1888

Dear Parents, brothers and sisters,

I am really too lazy to write because we are growing like hogs, but it will have to be done. _____ that we will land tomorrow or the day after and then I probably will not be able to find the time. I am, as you already have taken for granted, as healthy as always. The trip pleased me, or rather, was better than expected, as you will read further on. June 1 we left Groningen. In the station at Groningen I very soon made the acquaintance of about thirty others who also planned to make the same trip and with an agent Van Homman to whom I had to pay four gulden for the train trip to Rotterdam. The family from Morre was there also, but I immediately noticed these were no people for me. When the train arrived, most of them were afraid that they would not be the first. I waited patiently too long until there was not a place left. Kroese and I have a good start I thought in the first class. From there to Meppel. On the way, land and water. The train stood still and there Anne came and there were just six minutes for a hearty farewell and then on to Zwolle where we transferred and went on to Ammertsvoort and Utrecht. There we transferred again to a fast train, from there to Gonda and then to Rotterdam!!!!!! At 4:30 we arrived and I was bored on the train. On the way we did see much that was new and varied, but not enough to satisfy me. From the station we were brought to our coffee house. There we immediately received coffee and food, and they told us that we should

be at the office at seven o'clock. When we had finished the coffee, five of us went to visit the boat and the north side of the city and the Marne with its beautiful bridges and about a thousand boats and ships. Then to the office to make payment, and what I had left was exchanged 251 for \$1.00. From there to see the city, much of which was interesting. Eleven o'clock to bed. Slept well. June 2, got up at four o'clock, washed up and had breakfast. At six o'clock to the pier by the boat. Seven o'clock on the boat, eight o'clock on the way. Two tugboats towed us out of the harbor. That was a beautiful sight. One could see that they were full steam ahead and hardly seemed to move. It is of a size that you can hardly imagine; it is 436 feet long. At eleven o'clock we were in the channel. At 7:30, England, a beautiful sight, clear weather. At ten o'clock, to bed.

June 3. Got up at five o'clock. Seven o'clock heavy mist. Half-speed. Every three minutes the fog horn. We could see nothing beyond the ship, and it is in the channel, also very rough. At ten o'clock in the evening, on the ocean. Then to bed.

June 4. Clear weather. A little dizzy and a headache, but in the evening I was all right again. Heavy mist.

June 5. Clear weather and a good brisk wind. The ship began to rock again.

June 6. Southwest wind, dark sky, rain, and wind. The waves sometimes over the fore deck and beautiful. Almost everyone except me and a few others saw a rainbow at seven o'clock when the sky cleared.

June 7. Good weather, heavy wind. Nothing new.

June 8. Fair weather, heavy west wind, rain and wind.

June 9. Two ferryboats from Hamburg seen nearby and we met many more but most of them farther away.

June 10. Rain in the morning and wind in the evening. Lifeboat drill. That was a beautiful sight. We have seven boats and in time of emergency these must be occupied quickly. Sometimes the alarm can be sounded without anyone knowing it except the captain, and everyone hurries to the deck. The cook, the baker, the firemen and crew, doctor, and officers all go to the lifeboats. The passengers who stand in the way are brushed aside and whoever is afraid is shouting and thinks there is danger. In four minutes the seven boats were outside, and then they were finished, then they could put everything in order as it was.

June 11. Beautiful weather. Saw a boat from Liverpool nearby. Mild south wind.

June 12. Rain and wind. At ten o'clock passed the S.S. Edam. A quarter to the south of us.

June 13. The worst day that we have had. At two o'clock we got the pilot aboard. The other pilot from Rotterdam left the boat at the Waterway. We cannot tell what else will happen. Maybe I can add to this in New York.

In Rotterdam, I had to pay 150 for lodging. If you can, please send a letter to your future daughter-in-law saying that I am in New York. I will write to her immediately from Grand Rapids. Her address is in the

directory.

Now also something about the boat and the food. The food is better in quality than at Mother's, but is naturally somewhat different. There are also some here who do not like this food, but those people do not know themselves what they want. I have often noticed that when the evening food was served that they would throw a dish of the most delicious meat overboard. At noon it was condoned decently and if that had happened then the food was placed on the table and everyone could take as much as they wished and also of the other food. In the evening and morning we had white bread with butter -- as much as we wished at each table, a dish with butter with twice as much as we used. The meat which was left over at noon was also thrown overboard. We ate herring and hard, or ship's bread as much as we cared to throughout the day. I did not eat anything but hard bread, meat, and at noon, bean, pea, or vegetable soup. We also had potatoes which we peeled in the morning. The same butter which was left over in the morning was placed on the table again. So still better than fat, salt, vinegar, and pepper is all placed on the table. It seems that all that the people on board do is eat. Every morning a couple containers of herring are taken out of the barrel and those that are left in the evening are thrown overboard. I have filled my suitcase with hard bread for the train-trip. Tomorrow I will add some meat. So the food was exceptionally good.

You cannot imagine how pleasant and friendly the crew is. There are 74 in all. They are all equally polite and common. I have often talked to

an officer or the doctor or chief steward or cook or sailor about many matters. In that way I became quite well acquainted with one or the other. There are about 450 of us passengers aboard. The bedding leaves much to be desired. It is more than satisfactory to me when I am once lying down, but for women, who are used to something very soft, it is advisable to take something along. Everything is very clean here. One time I have had a flea, but I have never noticed any more. They keep the meat in an ice-room, with a machine that operates there. Everything is lit up with electricity. In the morning canvases were hung up for sun and rain. I had better stop because otherwise there will be no end to my account. You now know that everything is all right. You may tell about some of this but please do not allow the letter to be read; it is not fit for that.

We have not had a very satisfactory trip because of the speed of the head winds that delay the boat and because of the time of the year we had been stopped. At one time the boat rides more quietly and then the propeller is always in the water, but then the boat tosses up and down and then every wave the propeller is out of the water. Then it naturally does not function.

Now I will stop because I am tiring of it with all the people around me. A farmer's fair is no comparison to the noise which they make. If I have forgotten something concerning the trip then you can write to me about it. I naturally do not suffer from homesickness or seasickness.

I sleep among ten Germans in the hold of the ship, but I have lived with a family from Appingedam. They are very fine people with whom I plan

also to go to Grand Rapids. We have prayer and thanksgiving at meals just as at home. At first that attracted a great deal of attention, but not now. On Sunday we had Bible discussion with the twelve of us. Every day is indicated for us on the maps which hang everywhere how far we are.

Stealing and that sort of thing is impossible here if a person does not allow things to lie around.

I now still have \$3.00, but there is no need for more because if I have to pay for extra weight (which is a possibility for the train trip) or otherwise if I run short then Mr. Kuick from Appingedam will help me out.

June 14. Fair weather, the sea has quieted as in the _____.

For recommendation of this company I send herewith an enclosed article in the Provincial Courant; just read it. 8 o'clock. The lights of the Long Island to the north are visible. We will cast anchor tonight.